

Van [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 27 februari 2026 09:12

Aan: griffie <griffie@arnhem.nl>

CC: [REDACTED]

Onderwerp: bericht voor raadsleden

Geachte griffier

Bijgaand treft u een brief met bijlage voor burgemeester en college aan.

Ik verzoek u dit bericht kenbaar te maken aan de leden van de gemeenteraad.

met hartelijke groeten

[REDACTED]

voorzitter Schouwgroep parken Sonsbeek, Zypendaal en Gulden Bodem

Aan burgemeester en college Arnhem

onderwerp: Wel feest, geen aardvarken

Arnhem, 27 februari 2026

Geachte heer Marcouch,
geachte leden van het college

Het was me een waar genoegen om aanwezig te zijn bij jullie Nieuwjaarsontmoeting. Een heerlijk feest, met fraaie dans-act, een feeëriek verlichte museumtuin en warme woorden van u burgemeester over solidariteit en weerbaarheid. Jammer dat u niets zei over het 'groen' van de stad, iets over de fraaie parken zoals Sonsbeek, maar dat is misschien te vanzelfsprekend voor Arnhemmers.

Hoewel we er nadrukkelijk geen voorstander van zijn, gaan we als Schouwgroep Sonsbeek c.a. geen formeel bezwaar indienen tegen de voorgenomen plaatsing van het Feestaardvarken, we zijn geen juridische entiteit. Onze schouwgroep vormt al enkele decennia een functioneel participatiemodel. Er is geen sprake van besluitvorming, maar elkaar informeren en inspireren in een informele setting met als doel de kwaliteit op het gebied van natuur, cultuurhistorie en landschap te bewaken.

U kent ons standpunt ten aanzien van het Feestaardvarken, het past absoluut niet op het Jansveld (zie onze brief d.d. 1 maart 2023). We voelen ons daarin gesteund door de Vrienden van Sonsbeek, De Rijksdienst Cultureel Erfgoed, een groep van Arnhemse landschapsarchitecten, en verschillende buurtbewoners.

Terugkijkend naar afgelopen jaar zijn we heel blij met de door u vastgestelde nieuwe Parkenvisie. Voor het nieuwe jaar staan er de beeldtentoonstelling *Sonsbeek 2026* en de komst van een monument voor het slavernijverleden op Zypendaal op het programma. Ook wordt er gewerkt aan plannen voor de herinrichting van de oude moestuin en de centrale plek van Gulden Bodem.

Parken zijn een levendig geheel; hun inrichting en aankleding verandert in de loop der tijd. Van de eigenaar mag worden verwacht dat ze – geheel in de lijn van haar Parkenvisie – de hoogwaardige ecologische en landschappelijke kwaliteit van Sonsbeek voorop stelt en die wil borgen. Dan blijven de parken een feest voor het oog en de geest.

voorzitter Schouwgroep Sonsbeek c.a.

bijlage: brief 'Feestaardvarken niet in Sonsbeek', d.d. 1 maart 2023

Schouwgroep parken Sonsbeek, Zypendaal en Gulden Bodem

Arnhem, 1 maart 2023

Aan het College van B&W Arnhem
Mevrouw. C. Bouwkamp
De heer M. van der Wel

onderwerp: Feestaardvarken niet in Sonsbeek

Geacht College

Naar verluidt overweegt u het kunstwerk 'Feestaardvarken' een plaats te geven in park Sonsbeek en wel op de open ruimte tussen de Watermolen en de Molenplaats, genaamd het *Jansveld*. Op verschillende gronden raden wij u dat als Schouwgroep ten zeerste af.

De Schouwgroep van de parken Sonsbeek, Zypendaal en Guldenbodem is een multidisciplinair team dat sinds de totstandkoming van de Visie voor de parken in 1993 waakt over de kwaliteiten van de parken. De groep bestaat uit externe deskundigen, vertegenwoordigers van Vrienden van Sonsbeek en betrokken vakdeskundige medewerkers van de gemeente.

MONUMENTAAL PARK

Anders dan de andere parken van Arnhem gaat het hier om een Rijksmonument. De van oorsprong historische buitenplaats Sonsbeek is in de loop der geschiedenis gevormd naar zijn huidige verschijningsvorm. Het is een doordacht landschaps-architectonisch ontwerp, gebruikmakend van de Jansbeek en hellingen, met een afwisseling van openheid, bosschages en gesloten bos. Samen met de historische gebouwen vormt het ensemble een hoogwaardig object van natuur en cultuur.

Een beeld als het Feestaardvarken past op geen enkele manier, en op geen enkele plek in de context van dit ensemble. De kans dat u in het kader van de Monumentenwet van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed toestemming krijgt voor de plaatsing van het beeld op Sonsbeek lijkt ons nihil.

GROTE VISUELE IMPACT

Het kolossale beeld zou een grote impact hebben op de visuele beleving, zowel vanaf de Zypendaalseweg als vanuit het park zelf. Het doet afbreuk aan het natuurlijke, harmonieuze beeld van het landschap en zou sterk detoneren met de historische gebouwen. Met zijn subtiel gepositioneerde zichtassen (afwisseling van open ruimtes en bosschages, met zicht op bijzondere objecten) is Sonsbeek een landschappelijke topper, het Jansveld is daar onderdeel van.

Parken veranderen in de loop der tijd. Soms (vaak als overblijfsel van de periodieke Beeldtentoonstelling) krijgt een kunstwerk een plek in het park, maar altijd ingetogen, bescheiden in de landschappelijke context en daardoor nooit bepalend voor het parkbeeld. Ook de toevoeging van de waterspeelplek naast het Watermuseum (in de 80'er jaren) is ruimtelijk bescheiden en ingepast.

NOBLESSE OBLIGE

De gemeente heeft met deze historische parken publiek goud in handen. Het eigendom van dit cultureel erfgoed is niet vrijblijvend, het brengt de verplichting met zich mee er gepast mee om te gaan. De door de grote bezoekersaantallen toegenomen druk op de parken vraagt om een flinke inspanning de kwaliteit op peil te houden.

Namens het niet-ambtelijk-deel van de Schouwgroep Sonsbeek c.a.

S [redacted] voorzitter

[redacted], lid,
senior adviseur erfgoed Gelders Genootschap